

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.7.2016 г.
COM(2016) 442 final

2016/0204 (APP)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за създаване на многогодишна рамка за Агенцията на Европейския съюз за
основните права за периода 2018—2022 г.**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания за предложението и неговите цели

На 15 февруари 2007 г. Съветът прие Регламент (ЕО) № 168/2007 („Регламентът“)¹ за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права („Агенцията“). Агенцията започна работа на 1 март 2007 г.

Целта на Агенцията е да предоставя на съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза и на неговите държави членки, когато те прилагат правото на Съюза, своята помощ и опит, свързани с основните права, за да ги подкрепи, когато предприемат мерки или определят насоки за действие в рамките на съответните области от тяхната компетентност, с оглед на пълното зачитане на основните права. Задачите, с които е натоварена Агенцията, са посочени в член 4 от Регламента и се отнасят до събирането, анализа и разпространението на надеждни и сравними информация и данни, до разработването на методи и стандарти за подобряване на сравнимостта, обективността и надеждността на данните на европейско равнище, както и до формулирането на заключения и становища на специфични теми за институциите на Съюза и държавите членки. Агенцията също повишава обществената осведоменост по въпросите на основните права и разпространява информация за работата си. Агенцията изпълнява своите задачи в рамките на приложното поле на правото на Съюза. За тази цел тя се позовава на основните права, определени в член 6 от Договора за Европейския съюз. Агенцията не е законодателен орган, нито орган за изготвяне на стандарти. Тя няма право да разглежда законосъобразността на актовете на Съюза, нито това дали държавите членки изпълняват задълженията си съгласно законодателството на Съюза. Работата ѝ допринася за предоставянето на данни, съдействие и експертни познания по въпроси, касаещи основните права, с цел подкрепа за изработването на политики на базата на доказателства в целия ЕС, като по този начин допринася и за развиването на култура на основните права в ЕС.

Съгласно член 5 от Регламента тематичните области на дейност на Агенцията се определят в многогодишна рамка, която обхваща период от пет години. Агенцията изпълнява своите задачи при съблюдаване на тематичните области, определени във въпросната рамка. Многогодишната рамка не е работна програма. Работните програми на Агенцията се приемат всяка година от нейния управителен съвет в съответствие с тематичните области, определени в многогодишната рамка, и след като Комисията даде становището си. Съгласно член 4, параграф 1, букви в) и г) от Регламента Агенцията може да изпълнява задачи извън тези тематични области по искане на Европейския парламент, Съвета или Комисията, ако нейните финансови и човешки ресурси позволяват това.

Целта на настоящото предложение е да се създаде многогодишна рамка на Агенцията за периода 2018—2022 г. съгласно изискването по член 5 от Регламента. Срокът на действие на настоящата многогодишна рамка (2013—2017 г.) изтича в края на 2017 г.

Многогодишната рамка на Агенцията, която обхваща период от пет години, трябва да се основава на няколко елемента, определени в член 5 от Регламента, като:

¹ ОВ L 53, 22.2.2007 г., стр. 1.

- i) при подготовката на предложението си Комисията трябва да се консултира с управителния съвет;
- ii) многогодишната рамка трябва да отговаря на приоритетите на Съюза, като надлежно взема предвид насоките, произтичащи от резолюциите на Европейския парламент и заключенията на Съвета в областта на основните права;
- iii) многогодишната рамка трябва да бъде съобразена с финансовите и човешките ресурси на Агенцията;
- iv) многогодишната рамка трябва да включва разпоредби, с които да се осигури взаимно допълване с правомощията на другите органи, служби и агенции на Съюза, както и с тези на Съвета на Европа и на други международни организации, действащи в областта на основните права;
- v) многогодишната рамка трябва да включва в тематичните области борбата срещу расизма, ксенофобията и свързаните с тях прояви на нетърпимост.

При изготвянето на настоящото предложение Комисията взе предвид и следните съображения:

- i) необходимостта да се гарантира, че работата на Агенцията ще продължи да бъде съсредоточена върху основни области, като се вземат предвид нейните финансови и човешки ресурси;
- ii) необходимостта да се осигури приемственост в работата на Агенцията, особено като се има предвид колко важно е тя да предоставя релевантни, обективни, надеждни и сравними данни през годините;
- iii) проведените от Агенцията консултации и вътрешните и външните оценки на Агенцията.

Предложени теми:

Въз основа на горепосоченото Комисията предлага да се следва становището на управителния съвет на Агенцията, в което се препоръчва да бъдат потвърдени предишните тематични области, като се премахне изключването на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси и се добави полицейското сътрудничество. Освен това в рамките на темата, отнасяща се до интеграцията на ромите, ще бъдат засилени аспектите, свързани със социалното приобщаване. С оглед на това предложените тематични области за многогодишната рамка на Агенцията за периода 2018—2022 г. са следните (по азбучен ред):

- a) *достъп до правосъдие и жертви на престъпления;*
- b) *равенство и недискриминация;*
- b) *информационно общество, и по-специално — зачитане на личния живот и защита на личните данни;*
- г) *съдебно и полицейско сътрудничество;*

- д) *миграция, граници, убежище и интеграция на бежанците и мигрантите;*
- е) *расизъм, ксенофобия и свързаните с тях прояви на нетърпимост;*
- ж) *права на детето;*
- з) *интеграция и социално приобщаване на ромите.*

• **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката и с други политики на Съюза**

Сегашната многогодишна рамка (2013—2017 г.) е създадена с Решение № 252/2013/ЕС на Съвета от 11 март 2013 г.² В член 2 от споменатото решение са определени следните тематични области:

- а) *достъп до правосъдие;*
- б) *жертви на престъпления, включително обезщетения за жертвите на престъпления;*
- в) *информационно общество, и по-специално зачитане на личния живот и защита на личните данни;*
- г) *интеграция на ромите;*
- д) *съдебно сътрудничество, с изключение на наказателноправните въпроси;*
- е) *права на детето;*
- ж) *дискриминация, основана на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация;*
- з) *имиграция и интеграция на мигрантите, визи и граничен контрол и убежище;*
- и) *расизъм, ксенофобия и свързаните с тях прояви на нетърпимост.*

Това предложение потвърждава, че определените за периода 2013—2017 г. тематични области са релевантни и за следващия петгодишен период. Нито една тема не е оттеглена. Потвърждаването на сегашните теми ще гарантира приемственост и последователност в работата на Агенцията. По този начин Агенцията ще може да продължи текущата си работа и да извърши нови широкомащабни изследвания в тези области, за да се подобри съпоставимостта на данните и да бъдат идентифицирани тенденциите. Това ще даде възможност на Агенцията също да подобри надеждността, обективността, релевантността и съпоставимостта на данните, които са събрани и предстои да бъдат събрани в тези области. Агенцията ще може да развие и усъвършенства своите експертни познания в тези сфери.

Съгласно член 5, параграф 2, буква в) многогодишната рамка трябва да отговаря на приоритетите на Съюза, като надлежно взема предвид насоките, произтичащи от резолюциите на Европейския парламент и заключенията на Съвета в областта на основните права. Въпросите по отношение на основните права, повдигнати в резолюциите на Европейския парламент³ и заключенията на Съвета⁴ през последните

² ОВ L 79, 21.3.2013 г., стр. 1.

³ Основни скорошни резолюции на Европейския парламент, които се отнасят до основните права: [Европейския бежански фонд, Европейския фонд за връщане и Европейския фонд за интеграция](#)

години, до голяма степен потвърждават, че предложените за многогодишната рамка за периода 2018—2022 г. теми са релевантни. В тях се подчертава също така, че е уместно да бъдат включени темите „полицейско сътрудничество“ и „съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси“.

Освен това в предложението расизмът, ксенофобията и свързаните с тях прояви на нетърпимост продължават да са централна тема в работата на Агенцията, което е в

[на граждани на трети държави](#) от 6.2.2013 г.; [Резолюция за онлайн решаване на потребителски спорове](#) от 12.3.2013 г.; [Премахване на стереотипите, свързани с пола, в ЕС](#) от 12.3.2013 г.; [Активизиране на борбата срещу расизма, ксенофобията и престъпленията от омраза](#) от 14.3.2013 г.; [Интеграцията на мигрантите](#) от 14.3.2013 г.; [Равно третиране на мъжете и жените](#) от 16.4.2013 г.; [Норми за свободата на медиите в ЕС](#) от 21.5.2013 г.; [Въздействие на кризата върху достъпа на уязвими групи до грижи](#) от 4.7.2013 г.; [Стратегия на ЕС за киберсигурност](#) от 12.9.2013 г.; [Положението на непридружените малолетни и непълнолетни лица в ЕС](#) от 12.9.2013 г.; [Миграционните потоци в Средиземно море и Лампедуза](#) от 23.10.2013 г.; [Аспекти, свързани с равенството между половете, на европейската рамка за националните стратегии за интеграция на ромите](#) от 10.12.2013 г.; [Програма „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014—2020 г.](#) от 10.12.2013 г.; [Жените с увреждания](#) от 11.12.2013 г.; [Напредък при прилагането на националните стратегии за интеграция на ромското население](#) от 12.12.2013 г.; [Инкриминиране на ЛГБТИ](#) от 16.1.2014 г.; [Пътна карта срещу хомофобията и дискриминацията въз основа на сексуалната ориентация и половата идентичност](#) от 4.2.2014 г.; [Жените мигранти без документи в Европейския съюз](#) от 4.2.2014 г.; [Борба с насилието над жени](#) от 25.2.2014 г.; [Основните права в Европейския съюз през 2012 г.](#) от 27.2.2014 г.; [Европейска заповед за арест](#) от 27.2.2014 г.; [Въздействие на програмата за наблюдение на АНС върху основните права на гражданите на ЕС](#) от 12.3.2014 г.; [Защита на физическите лица във връзка с обработването на лични данни](#) от 12.3.2014 г.; [Обработване на лични данни за целите на предотвратяването на престъпления](#) от 12.3.2014 г.; [Оценка на правосъдието във връзка с наказателното правосъдие и принципите на правовата държава](#) от 12.3.2014 г.; [Доклад за гражданството на ЕС за 2013 г.](#) от 12.3.2014 г.; [Фонд „Убежище, миграция и интеграция“](#) от 13.3.2014 г.; [Мрежова и информационна сигурност](#) от 13.3.2014 г.; [Междинен преглед на Стокхолмската програма](#) от 2.4.2014 г.; [Културни и религиозни различия по света](#) от 17.4.2014 г.; [Единен цифров пазар](#) от 27.11.2014 г.; [Положението в Средиземноморието и необходимостта от цялостен подход на ЕС към миграцията](#) от 17.12.2014 г.; [Напредък в областта на равенството между жените и мъжете в Европейския съюз през 2013 г.](#) от 10.3.2015 г.; [Борба срещу сексуалното насилие над деца в интернет](#) от 11.3.2015 г.; [Международен ден на ромите](#) от 15.4.2015 г.; [Европейска прокуратура](#) от 29.4.2015 г.; [Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания](#) от 20.5.2015 г.; [Стратегията на ЕС за равенство между жените и мъжете за периода след 2015 г.](#) от 9.6.2015 г.; [Европейска програма за сигурност](#) от 9.7.2015 г.; [Положението с основните права в Европейския съюз \(2013—2014 г.\)](#) от 8.9.2015 г.; [Миграцията и бежанците в Европа](#) от 10.9.2015 г.; [Масовото електронно наблюдение на гражданите на ЕС](#) от 29.10.2015 г.; [Намаляване на неравенството, и по-специално на бедността сред децата](#) от 24.11.2015 г.; [Политиката на сближаване и маргинализираните общности](#) от 24.11.2015 г.; [Предотвратяване на радикализацията и вербуването на граждани на Съюза от страна на терористични организации](#) от 25.11.2015 г.; [Към Акт за единния цифров пазар](#) от 19.1.2016 г.; [Ролята на межкултурния диалог, културното многообразие и образованието за популяризирането на основните ценности на ЕС](#) от 19.1.2016 г.; [Презумпция за невиновност и право на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство](#) от 20.1.2016 г.; [Процесуални гаранции за децата, заподозрени или обвиняеми по наказателни производства](#) от 9.3.2016 г.

4

Основни скорошни заключения на Съвета, които се отнасят до основните права: [Доклад на Комисията от 2012 г. относно прилагането на Хартата](#) от 29.5.2013 г.; [Стратегия за киберсигурност](#) от 22.7.2013 г.; [Стратегия на ЕС за киберсигурност](#) от 23.10.2013 г.; [Оценка на Агенцията на Европейския съюз за основните права](#) от 5—6.12.2013 г.; [Борба срещу престъпленията от омраза в ЕС](#) от 5.12.2013 г.; [Напредък на жените и равенство между половете](#) от 10.12.2013 г.; [Положението в социалната област в ЕС](#) от 12.3.2014 г.; [Доклад на Комисията за 2013 г. относно прилагането на Хартата на основните права на ЕС](#) от 21.5.2014 г.; [Свобода, сигурност и правосъдие и някои свързани хоризонтални въпроси](#) от 16.7.2014 г.; [Защита и утвърждаване на правата на детето](#) от 5.12.2014 г.; [Прилагане на Хартата](#) от 22.5.2015 г.; [Кибердипломация](#) от 11.2.2015 г.; [План за действие относно правата на човека и демокрацията](#) от 20.7.2015 г.; [Миграция](#) от 20.7.2015 г.; [Миграция](#) от 12.10.2015 г.

съответствие с член 5, параграф 2, буква б) от Регламента и отговаря на необходимостта Комисията и държавите членки да бъдат подпомагани с данни и експертни познания, свързани с изпълнението на Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право⁵.

Наред с това поддържането на акцента върху равенството и недискриминацията, правата на детето, миграцията и убежището, защитата на личните данни, достъпа до правосъдие, правата на жертвите и съдебното сътрудничество ще допринесе допълнително и за прилагането на законодателството и политиките на ЕС в други важни области на основните права⁶. Интеграцията на ромите също се запазва като основен приоритет и област, в която Агенцията все още трябва да свърши много работа. Да бъде привлечено вниманието върху социалното приобщаване в това отношение, както предлага управителният съвет на Агенцията, напълно съответства на тенденциите в ЕС в тази област⁷.

⁵ ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

⁶ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16); Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22); Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Програма на ЕС за правата на детето (COM(2011) 60 окончателен); Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Европейска програма за миграцията (COM(2015) 240 final); Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 26.10.2010 г., стр. 1); Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 1); Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ L 65, 11.3.2016 г., стр. 1); Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1); Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно временната правна помощ за заподозрените или обвиняемите, които са задържани, и правната помощ при производствата по европейска заповед за арест (COM(2013) 824 final); Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 189); Регламент (ЕС) № 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Рамка на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г. (COM(2011) 173 окончателен); Препоръка на Съвета от 9 декември 2013 г. относно ефективни мерки за интегриране на ромите в държавите членки (ОВ C 378, 24.12.2013 г., стр. 1); Съобщение на Комисията: Европа 2020 Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (COM(2010) 2020 окончателен); Обществена консултация по европейския стълб на социалните права: http://ec.europa.eu/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/towards-european-pillar-social-rights/public_en.

Накрая, съгласно член 5, параграф 2, буква д) от Регламента предложението включва разпоредби, които да осигурят взаимно допълване с правомощията на други органи, служби и агенции на Съюза, както и с тези на Съвета на Европа и на други международни организации, действащи в областта на основните права⁸. Най-важните агенции и органи на Съюза във връзка с настоящото предложение са следните: Европейска служба за подкрепа в областта на убежището (EASO)⁹, Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз (Frontex)¹⁰, Европейски институт за равенство между половете (EIGE)¹¹, Европейски надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД)¹², Агенция на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA)¹³, Европейско звено за съдебно сътрудничество (Евроюст)¹⁴, Европейска полицейска служба (Европол)¹⁵, Европейски полицейски колеж (CEPOL)¹⁶, Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound)¹⁷ и Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA)¹⁸.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Член 352 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) представлява правното основание за решението за създаване на многогодишна рамка за периода 2018—2022 г. На същото правно основание е прието и решението за създаване на многогодишната рамка за периода 2013—2017 г.

Следва да се отбележи, че правното основание за първата многогодишна рамка за периода 2007—2012 г. беше член 5, параграф 1 от Регламента за Агенцията (Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета). Това правно основание обаче повече не може да се използва, тъй като то представлява вторично правно основание по смисъла на решението на Съда на Европейския съюз по дело C-133/06¹⁹. Правното основание за предложенията за многогодишна рамка следва да бъде разпоредба от Договора. При липсата на друга (по-конкретна) разпоредба правното основание следва да бъде това за Регламента за Агенцията, който беше приет въз основа на член 308 от предишния Договор за Европейската общност. След влизането в сила на Договора от Лисабон този член бе изменен и понастоящем е член 352 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС)

• Субсидиарност

В член 5, параграф 1 от Регламента за Агенцията е предвидено, че многогодишната рамка за Агенцията се приема на всеки пет години от Съвета по предложение на

⁸ Член 5, параграф 2, буква д) от Регламента за създаване на Агенцията.

⁹ Създадена с Регламент (ЕС) № 439/2010 (ОВ L 132, 29.5.2010 г., стр. 11).

¹⁰ Създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004 (ОВ L 349, 25.11.2004 г., стр. 1).

¹¹ Създаден с Регламент (ЕО) № 1922/2006 (ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 9).

¹² Създаден с Регламент (ЕО) № 45/2001 (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

¹³ Създадена с Регламент (ЕО) № 460/2004 (ОВ L 077, 13.3.2004 г., стр. 1).

¹⁴ Създадено с Решение 2002/187/ПВР на Съвета (ОВ L 63, 6.3.2002 г., стр. 1).

¹⁵ Създадена с Решение 2009/371/ПВР на Съвета (ОВ L 121, 15.5.2009 г., стр. 37).

¹⁶ Създаден с Решение 2005/681/ПВР на Съвета (ОВ L 256, 1.10.2005 г., стр. 63).

¹⁷ Създадена с Регламент (ЕИО) № 1365/75 (ОВ L 139, 30.5.1975 г., стр. 1).

¹⁸ Създадена с Регламент (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 286, 1.11.2011 г., стр. 1).

¹⁹ Решение на Съда от 6 май 2008 г. по дело C-133/06, Парламент/Съвет, Сборник 2008 г., стр. I-3189.

Комисията и след консултация с Европейския парламент. Следователно това е повтаряща се и задължителна инициатива на ЕС, която дава възможност да се потвърдят или актуализират тематичните области, върху които Агенцията следва да съсредоточи своята работа през следващия петгодишен период.

- **Пропорционалност**

Предложението е пропорционално, тъй като то спазва формата и обхвата, които са предвидени в Регламента. Комисията не разполага със свобода на действие. Следва да се отбележи също така, че Агенцията беше създадена с цел да се изгради орган за релевантни, обективни, надеждни и съпоставими информация и данни по въпросите на основните права на европейско равнище, който да попълва пропуските в знанията за областите, обхванати от многогодишната рамка. Понастоящем не съществува по-облекчен начин за събиране и централизиране на съпоставима информация, свързана с основните права, от всички държави членки, която да се използва при изработването на основани на доказателства политики в ЕС в областта на основните права. Това беше потвърдено от външната оценка на Агенцията, извършена през 2012 г.²⁰

- **Избор на инструмент**

Инструментът, който следва да се използва, не може да се избира. В член 5 от Регламента е предвидено, че многогодишната рамка се създава от Съвета по предложение на Комисията и след консултация с Европейския парламент.

В съответствие с член 352 от ДФЕС, който е правното основание за предложението, Съветът приема своите решения, като действа с единодушие, по предложение на Комисията и след одобрение от Европейския парламент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последваща оценка**

През 2012 г. беше проведена външна оценка съгласно член 30, параграф 4 от Регламента²¹. Беше дадена положителна оценка по отношение на адекватността на съдействието и експертните познания на Агенцията. През 2017 г. ще бъде извършена нова външна оценка и в нея ще бъдат разгледани напредъкът и постиженията след последната оценка. Тя ще обхваща начина, по който Агенцията е изпълнила своята работна програма в рамките на многогодишната рамка за периода 2013—2017 г. (за други механизми за мониторинг, оценка и докладване вж. също така точка 5 по-долу).

- **Консултация със заинтересованите страни и събиране и използване на експертни познания**

Съгласно Регламента се изисква Комисията да се консултира с управителния съвет на Агенцията, когато изготвя своето предложение за многогодишна рамка. Комисията поиска от управителния съвет на Агенцията на неговото заседание, проведено на 19—20 май 2015 г., да подготви основите за становище, което да бъде представено на Комисията в началото на 2016 г. Становището, в което е изложена позицията на управителния съвет относно преразглеждането на сегашната многогодишна рамка,

²⁰ Ramboll, Оценка на Агенцията на Европейския съюз за основните права, окончателен доклад, ноември 2012 г., стр. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf, точка 3.4.

²¹ Ramboll, Оценка на Агенцията на Европейския съюз за основните права, окончателен доклад, ноември 2012 г., стр. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.

беше предоставено на Комисията на 1 март 2016 г.²² Становището се основава на дискусиите по време на заседанието на управителния съвет, проведено през месец септември 2015 г., на целевата консултация със заинтересованите страни от месец септември 2015 г., срещата със заинтересованите страни от месец ноември 2015 г., становището на научния комитет на Агенцията и междинния преглед на дейностите на Агенцията за периода 2013—2015 г.²³ Във връзка със своето проектопредложение Комисията се консултира и с управителния съвет на Агенцията на неговото заседание на 19—20 май 2016 г.

Междинният преглед на дейността на Агенцията за периода 2013—2015 г. потвърди релевантността на тематичните области в сегашната многогодишна рамка и необходимостта от доразвиване на експертните познания на Агенцията и от обединяване на данните в тези области. По-специално до това заключение се стигна въз основа на докладите за постигнатите резултати, в които са оценени постиженията във всяка тематична област и е направен предварителен анализ на постигнатото въздействие в различните тематични области.

Целевата консултация със заинтересованите страни²⁴ се основаваше на въпросник по отношение на многогодишната рамка и нейното преразглеждане. Според 86 % от всички респонденти темите в сегашната многогодишна рамка все още са релевантни и трябва да бъдат запазени в новата многогодишна рамка на Агенцията за периода 2018—2022 г. Това беше потвърдено на проведената през месец ноември 2015 г. среща със заинтересованите страни, както и в становището на научния комитет и в становището на управителния съвет на Агенцията от 1 март 2016 г.

- **Оценка на въздействието**

Съгласно член 5 от Регламента тематичните области на дейност на Агенцията трябва да бъдат определени в многогодишна рамка, която обхваща период от пет години и която се приема от Съвета по предложение на Комисията. Настоящата многогодишна рамка (2013—2017 г.) приключва в края на 2017 г. Съответно изготвянето на предложение за нова многогодишна рамка е задължителна и повтаряща се задача съгласно Регламента, а не е въпрос на избор. Освен това темите от предишната многогодишна рамка продължават да бъдат релевантни. Една от тях — борбата срещу расизма, ксенофобията и свързаните с тях прояви на нетърпимост — е задължителна, както е предвидено в член 5, параграф 2, буква б) от Регламента. Поради това и по темите няма много свобода на действие.

Многогодишната рамка няма никакво отражение върху бюджета (вж. точка 4).

В „набора от инструменти“, придружаващ насоките за по-добро регулиране, ясно е посочено, че оценка на въздействието е необходима само когато се очаква икономическите, екологичните или социалните въздействия на дадено действие на ЕС да бъдат съществени, което не се отнася до многогодишната рамка. В „набора от инструменти“ е посочено също така, че оценка на въздействието не е необходима,

²² <http://fra.europa.eu/en/about-fra/what-we-do/areas-of-work/multi-annual-framework-2018-2022>.

²³ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-mid-term-review-strategic-plan-2013-2017_en.pdf.

²⁴ Въпросници бяха изпратени на около 500 целеви лица за контакт от организации на гражданското общество и национални органи за защита на човешките права (органи по въпросите на равенството, национални институции по човешките права и омбудсмани). Резултатите са публикувани на адрес: <http://fra.europa.eu/en/about-fra/what-we-do/areas-of-work/multi-annual-framework-2018-2022>.

„когато Комисията има ограничен или никакъв избор (например когато Комисията изпълнява предишни решения в областта на политиката, които вече са били подложени на оценка на въздействието)“²⁵. Случаят с многогодишната рамка е точно такъв, тъй като според Регламента, на който е била направена оценка на въздействието, обхващаща задължението за многогодишна рамка, Комисията няма право на избор, а задължително трябва да представи предложение за многогодишна рамка на всеки пет години.

Съгласно съдържащите се в насоките изисквания липсата на оценка на въздействието и обосновката за тази липса са посочени в пътната карта за предложението.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма пряко отражение върху бюджета на ЕС. В многогодишната рамка се определя набор от теми, формиращи рамките, в които Агенцията трябва да изпълнява своите задачи. Агенцията ще разработва проекти в областите, включени в нейната многогодишна рамка, и съобразно човешките и финансовите ресурси, предвидени в нейния годишен бюджет, приет от бюджетния орган. Този аспект ще бъде описан подробно в програмната документация на Комисията.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Съгласно член 12, параграф 6, буква а) от Регламента управителният съвет на Агенцията приема работната програма на Агенцията в съответствие с многогодишната рамка и след като Комисията и научният комитет са дали своите становища. По този начин се осигурява съгласуваност на дейностите на Агенцията с многогодишната рамка.

Освен това Агенцията изготвя стратегически план за обхванатия от многогодишната рамка период, в който определя своите цели и очакваните резултати във всяка от тематичните области. Той служи като насока за съставянето на програмните документи.

Съгласно член 4, параграф 1, буква ж) от Регламента Агенцията публикува годишен доклад за своите дейности и редовно прави вътрешни оценки на своята работа на базата на многогодишната рамка, стратегическия план и своите програмни документи. През месец ноември 2015 г. беше направен междинен преглед, който обхваща периода 2013—2015 г.²⁶ Той се основава на докладите за постигнатите резултати във всяка от тематичните области, обхванати от многогодишната рамка, и представя основните постижения. В рамките на прегледа беше направен и предварителен анализ на въздействието върху постигането на „целите“ и „очакваните резултати“, предвидени в стратегическия план на Агенцията за периода 2013—2017 г.²⁷ по всяка тематична област. Управителният съвет го обсъди на своето заседание през месец септември 2015 г. Докладите за постигнатите резултати и междинният преглед способстваха също така за обсъждането на тематичните области за многогодишната рамка на Агенцията за периода 2018—2022 г.

²⁵ http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/tool_5_en.htm.

²⁶ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-mid-term-review-strategic-plan-2013-2017_en.pdf.

²⁷ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_strategic_plan_en.pdf.

Освен това, както е посочено в точка 3, през 2012 г. беше извършена външна оценка.²⁸ Нова външна оценка ще бъде направена през 2017 г.

- **Подробно разяснение на конкретни разпоредби на предложението**

- Достъп до правосъдие и жертви на престъпления: Тези области вече представляват основни тематични сфери на дейност за Агенцията по многогодишната рамка за периода 2013—2017 г. Между тях има тясна връзка, тъй като те включват пътя към постигане на ефективно правосъдие за гражданите. Затова те може да бъдат прегрупираны с оглед и на опростяването на многогодишната рамка. В Стокхолмската програма се подчертава необходимостта от подобряване на достъпа до правосъдие в ЕС, както и от по-сериозна подкрепа за лицата, които са станали жертва на престъпление в ЕС. В своето съобщение „Програма на ЕС в областта на правосъдието за 2020 г.“²⁹ Комисията отбелязва колко е важно да се улесни достъпът до правосъдие при еднакви условия във всички държави членки и да се осигурят бързи, надеждни и достойни за доверие правни средства за защита, включително чрез „извънсъдебни“ решения. Комисията подчертава също така полаганите от ЕС усилия за защита на правата на жертвите на престъпления³⁰ и за зачитане на правото на ефективни правни средства за защита. В заключенията на Европейския съвет от 27 юни 2014 г., в които са определени стратегически насоки в областта на свободата, сигурността и правосъдието, се подчертава необходимостта от допълнително опростяване на достъпа до правосъдие, от насърчаване на ефективните правни средства за защита и от укрепване на степента на защита на жертвите. Беше отправен призив за мобилизиране на експертните познания на Агенцията в този контекст. През изминалите години Агенцията постепенно е развила своите експертни познания в тази област. Например тя публикува доклад за жертвите на престъпления в ЕС³¹, доклад за тежката трудова експлоатация³² и широкомащабни проучвания, включващи въпроси за преживяното от респондентите като жертви на престъпления (изследване на положението на малцинствата и дискриминацията в ЕС, проучване относно ЛГБТ лицата, проучване за преживяното от евреите и представите за антисемитизъм, проучвания за насилието срещу жени)³³. Освен това Агенцията изготви общи доклади за достъпа до правосъдие, включително в някои специфични случаи (например търсещите убежище лица, защитата на данните, децата и свободата на стопанска инициатива), постави началото на онлайн насоки за разяснение къде да се обръщаме за правна защита (които ще бъдат включени на сайта e-justice до края на 2016 г.), а понастоящем работи върху Наръчник за достъпа до правосъдие в Европа³⁴. Тези тематични области трябва да бъдат потвърдени в

²⁸ Ramboll, Оценка на Агенцията на Европейския съюз за основните права, окончателен доклад, ноември 2012 г., стр. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.
²⁹ COM(2014) 144 final.

³⁰ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57); Директива 2004/80/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. относно обезщетението на жертвите на престъпления (ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 15); Директива 2011/99/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно европейската заповед за защита (ОВ L 338, 21.12.2011 г., стр. 2); Регламент (ЕС) № 606/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно взаимното признаване на мерки за осигуряване на защита по граждански дела (ОВ L 181, 29.6.2013 г., стр. 4).

³¹ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/victims-crime-eu-extent-and-nature-support-victims>.

³² <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/severe-labour-exploitation-workers-moving-within-or-european-union>.

³³ <http://fra.europa.eu/en/research/surveys>.

³⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2014/handbook-access-justice-europe>.

многогодишната рамка за периода 2018—2022 г., за да се даде възможност на Агенцията да върши своята работа в тези области и да продължи да развива своите експертни познания и масива от надеждни и съпоставими данни, Това ясно се потвърждава от вътрешните оценки на Агенцията и от обществената консултация, която Агенцията стартира през есента на 2015 г., и в която огромната част от респондентите посочиха, че тези сфери на дейност трябва да бъдат запазени. Запазването на тези сфери на дейност се подкрепя от управителния съвет на Агенцията.

- Равенство и недискриминация: Очаква се Агенцията да продължи да събира данни за дискриминацията и равенството. Тази област беше основна в многогодишната рамка за периода 2013—2017 г. и трябва да остане такава. С цел опростяване на използваната формулировка в предходната многогодишна рамка равенството и недискриминацията следва да се посочват в общ смисъл, а не да се изброяват конкретни основания за дискриминация, които са посочени в член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Следва да се отбележи, че въпросите, свързани с равенството между половете, трябва да се разглеждат само след сериозни консултации и сътрудничество с Европейския институт за равенство между половете, който има специален мандат да събира данни за равенството между половете и дискриминацията, основана на пола. През последните години Агенцията публикува редица релевантни доклади относно равенството и недискриминацията (хора с увреждания³⁵, дискриминация, основана на сексуалната ориентация³⁶, обстоятелствата, свързани с равенството в ЕС³⁷). Изследването на Агенцията за положението на малцинствата и дискриминацията в ЕС (EU-MIDIS II)³⁸ ще бъде провеждано редовно, за да може да се установят тенденциите. Освен това Агенцията изпълнява специална роля в рамките на Конвенцията за правата на хората с увреждания. Продължаването на работата по въпросите на равенството и недискриминацията от страна на Агенцията ще бъде важно за повишаването на осведомеността по темата на място и за допълнителното подпомагане на изработването на политики в тази област. Това се подкрепя и от заинтересованите страни на Агенцията, както стана ясно в хода на процеса на консултация, и от управителния съвет на Агенцията.

- Информационно общество, и по-специално — зачитане на личния живот и защита на личните данни: С Програмата в областта на цифровите технологии за Европа³⁹ Европейската комисия подчерта изключително важната роля на ИКТ, и по-специално на интернет, като „жизненоважна среда за икономическа и обществена активност: за извършване на стопанска дейност, работа, игри, общуване и свободно себеизразяване“. Този подход беше потвърден в Стратегията за цифров единен пазар. В Стратегията се обръща особено голямо внимание на неговото въздействие върху основното право на свобода на изразяване и информация.

Важна задача ще бъде укрепването на доверието и сигурността в онлайн средата и гарантирането на достъп до голям обем информация, източници и становища. Това може да се постигне само ако се обърне внимание на въпросите, свързани с основните права в киберпространството, по-специално чрез укрепване на политиките за защита и утвърждаване на медийната свобода и плурализъм, насърчаване на медийната

³⁵ <http://fra.europa.eu/en/theme/people-disabilities>.

³⁶ <http://fra.europa.eu/en/theme/lgbti>.

³⁷ <http://fra.europa.eu/en/opinion/2013/fra-opinion-situation-equality-european-union-10-years-initial-implementation-equality>.

³⁸ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/eu-midis-ii-european-union-minorities-and-discrimination-survey>.

³⁹ COM(2010) 245 окончателен.

грамотност, насърчаване на неприкосновеността на личния живот и защитата на личните данни и борба с киберпрестъпленията. ЕС предприе конкретни инициативи в тази област, като Директивата относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография⁴⁰, Стратегията на ЕС за киберсигурност⁴¹, развиването на Европейски център за борба с киберпрестъпността в рамките на Европол, Директивата относно трафика на хора⁴² и новата законодателна рамка на ЕС за защита на данните⁴³. Основните права онлайн също са важен елемент в управлението на интернет.

Агенцията реализира редица научни публикации в областта на защитата на данните, като Наръчника за европейската съдебна практика в областта на защитата на данните⁴⁴, изследване на правните средства за защита, които са на разположение на физическите лица във връзка с практиките за наблюдение⁴⁵, а понастоящем работи по изследване на последиците за основните права от използването на биометрични данни⁴⁶. Важно е Агенцията да утвърди своите експертни познания и да събира данни по въпроси за основните права, свързани с цифровия свят, включително медийното съдържание, както и управлението на интернет, а също така по проблеми на място, отнасящи се до прилагането на правото на ЕС в тази област. Агенцията ще работи в тясно сътрудничество с други агенции на ЕС и организации в тези области, като Европейския надзорен орган по защита на данните, Европейския комитет по защита на данните, ENISA, eu-LISA и Съвместния изследователски център (JRC).

- Съдебно и полицейско сътрудничество: В Съобщението си „Програма на ЕС в областта на правосъдието за 2020 г.“⁴⁷ Комисията подчертава колко важно е да се повиши взаимното доверие чрез изграждане на връзки между различните правосъдни и административни системи на държавите членки. Това важи за въпросите в областта на гражданското, търговското, административното и наказателното право и предполага насърчаване на сътрудничеството между съдебни, административни и правоохранителни органи, както и за разработването на минимални стандарти за целия ЕС. Важно е Агенцията да бъде в състояние чрез своите изследвания и данни да

⁴⁰ Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1).

⁴¹ Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Стратегия на Европейския съюз за киберсигурност: отворено, безопасно и сигурно киберпространство“ (JOIN/2013/01 final).

⁴² Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (ОВ L 101, 15.4.2011 г., стр. 1).

⁴³ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89); Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁴⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2012/handbook-european-data-protection-case-law>.

⁴⁵ <http://fra.europa.eu/en/project/2014/national-intelligence-authorities-and-surveillance-eu-fundamental-rights-safeguards-and>.

⁴⁶ <http://fra.europa.eu/en/project/2012/handbook-european-data-protection-case-law>.

⁴⁷ COM(2014) 144 final.

подпомага различни инициативи, с които се цели укрепване на съдебното сътрудничество. Ето защо тази тематична област трябва да остане в многогодишната рамка за периода 2018—2022 г.

Следва да се отбележи, че Съветът изключи съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси от многогодишната рамка за периода 2013—2017 г. Комисията обаче беше включила тази област в своето предложение от 2011 г.⁴⁸ Европейският парламент също силно подкрепи включването на сътрудничеството по наказателноправни въпроси и полицейското сътрудничество в настоящата многогодишна рамка и много съжаляваше, че не беше постигнато съгласие със Съвета в това отношение⁴⁹. Всъщност след влизането в сила на Договора от Лисабон съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси е част от достиженията на правото на ЕС и ЕС предприема важни инициативи в тази област, като например създаването на Европейска прокуратура⁵⁰ и общи стандарти за защита на правата на заподозрените и обвиняемите в наказателното производство⁵¹. В заключенията на Европейския съвет от 27 юни 2014 г., в които са определени стратегически насоки в областта на свободата, сигурността и правосъдието, се подчертава, наред с други аспекти, необходимостта от продължаване на усилията за укрепване на правата на заподозрените и обвиняемите в наказателното производство. Беше отправен призив за мобилизиране на експертните познания на Агенцията в този контекст. Освен това в края на 2014 г. изтече преходният етап за областта на правосъдието, определен в Договора от Лисабон. Съответно бяха отменени някои ограничения за съдебния контрол от Съда на Европейския съюз и за ролята на Комисията като пазител на Договора в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси. Ето защо данните и информацията за положението на място, са важни за Комисията, за да може тя да изпълнява своите мониторингови функции. Ползата от работата на Агенцията в областта на наказателното правосъдие вече беше доказана въз основа на специални изследвания, извършени по искане на Комисията (относно децата в наказателното производство⁵²,

⁴⁸ Предложение за решение на Съвета за създаване на многогодишна рамка за Агенцията на Европейския съюз за основните права за периода 2013—2017 г. (COM(2011) 880 окончателен).

⁴⁹ Резолюция P7_TA(2012)0500 от 12 декември 2012 г. относно положението на основните права в Европейския съюз (2010—2011 г.), точка 45; Доклад на докладчика относно сегашната многогодишна рамка: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2012-0361&language=BG>.

⁵⁰ Предложение за регламент на Съвета за създаване на Европейска прокуратура (COM(2013) 534 final).

⁵¹ Директива 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 26.10.2010 г., стр. 1); Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ L 294, 6.11.2013 г., стр. 1); Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ L 65, 11.3.2016 г., стр. 1); Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1); Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно временната правна помощ за заподозрените или обвиняемите, които са задържани, и правната помощ при производствата по европейска заповед за арест (COM(2013) 824 final).

⁵² <http://fra.europa.eu/en/publication/2015/child-friendly-justice-perspectives-and-experiences-professionals-childrens>.

прехвърлянето на затворници⁵³, правото на устен и писмен превод и на информация в наказателното производство⁵⁴). Сега тя трябва да бъде изцяло включена в тематичната област за съдебно сътрудничество. В становището си управителният съвет на Агенцията изрази своята сериозна подкрепа във връзка с това. Този въпрос беше повдигнат също така във външната оценка на Агенцията, извършена през 2012 г.⁵⁵

Това се отнася също така за полицейското сътрудничество, което трябва да бъде изрично посочено в многогодишната рамка за периода 2018—2022 г. Значимостта на укрепването на полицейското сътрудничество вече беше подчертана от Европейския съвет в заключенията му от 27 юни 2014 г. и допълнително разяснена след терористичните атаки, които засегнаха държавите — членки на ЕС, през 2015 г. Важността на основните права е от съществено значение в това отношение. Този аспект беше подчертан от Комисията в нейното съобщение „Европейска програма за сигурност“⁵⁶. В тази област Агенцията предоставяше ценна подкрепа и въз основа на специални искания от службите на Комисията. Например тя разработи „Дванадесет оперативни съображения за основните права в правоприлагането при обработване на резервационните данни на пътниците (PNR данни)“ в контекста на помощта за държавите членки по разработването на подходящи стандарти за основните права при обработването на PNR данни. Засиленото полицейско сътрудничество е необходимо също така в контекста на бежанската криза, която води до увеличение на трафика на хора и контрабандата на мигранти. Важно е, че чрез надеждни и съпоставими данни и събирането на най-добри практики Агенцията може да подпомага инициативи в области, като например борбата срещу контрабандата на мигранти, организираната престъпност и тероризма.

- Миграция, граници, убежище и интеграция на бежанците и мигрантите: Поради рязкото увеличаване на броя на търсещите убежище през последните години миграцията стана основен приоритет за Комисията, както председателят Юнкер подчерта на 9 септември 2015 г. в речта си за състоянието на Съюза. За това свидетелства и приемането на Европейската програма за миграцията през май 2015 г.⁵⁷, както и многобройните инициативи, които Комисията вече е предприела в тази област или са предстоящи. На този фон и като се имат предвид засилващите се миграционни потоци към ЕС, работата, която Агенцията върши, е съществено важна за изясняване на проблемите на място. Агенцията следва да продължи да събира данни по тази тема, работейки в тясно сътрудничество с други агенции на ЕС, по-специално с EASO и Frontex. Агенцията вече публикува редица доклади през последните години (например

⁵³ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/rehabilitation-and-mutual-recognition-practice-concerning-eu-law-transfer-persons>.

⁵⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/right-interpretation-and-translation-and-right-information-criminal-proceedings-eu>.

⁵⁵ Ramboll, Оценка на Агенцията на Европейския съюз за основните права, окончателен доклад, ноември 2012 г., стр. 63, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf. Във външната оценка на Агенцията от 2012 г. се стигна до заключението, че изключването на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси от многогодишната рамка е било определено като несъвместимо от гледна точка на европейските граждани (вж. стр. vii), 63, 71 и 97).

⁵⁶ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска програма за сигурност“ (COM(2015) 185 final).

⁵⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Европейска програма за миграцията“ (COM(2015) 240 final).

„връщане/прехвърляне на деца в риск, които са граждани на ЕС“, „социално приобщаване и участие на мигрантите в обществото“, „алтернатива на задържането за търсещи убежище лица и за лица, за които се прилага процедура за принудително връщане“, „цена на изключването от здравни грижи — случаят с незаконно пребиваващи мигранти“, „основни права по сухопътните граници: констатации от избрани гранични контролно-пропускателни пунктове на Европейския съюз“, „законни канали за влизане в ЕС на нуждаещи се от международна закрила: набор от инструменти“, „основни права на летищата и сухопътните граници“, „наръчник по европейското право в областта на убежището, границите и имиграцията“) ⁵⁸ и е участвала в обученията по въпросите на основните права за гранични служители в сътрудничество с Frontex. Агенцията също така редовно публикува събраните данни за текущото състояние на миграцията в ЕС ⁵⁹. Що се отнася до интеграцията на мигрантите (в това число бежанците), през 2016 г. и 2017 г. Агенцията ще осъществи два големи проекта, насочени към интегрирането на мигрантите. Първо, ще бъде проведена втората част от изследването на положението на малцинствата и дискриминацията в ЕС (EU-MIDIS II), което ще позволи да бъдат установени тенденциите. Второ, чрез научноизследователската мрежа на Агенцията FRANET (SIMPS) ще се събира информация за националните и регионалните/местните политики в областта на социалното приобщаване и участието на мигрантите в обществото. Тази важна работа по въпросите на дискриминацията на мигрантите и социалното приобщаване ще трябва да бъде продължена и след 2018 г. Заинтересованите страни горещо подкрепят продължаването на работата на Агенцията по въпросите на миграцията. Управителният съвет на Агенцията също отправи апел за продължаване на работата по тези въпроси.

- Расизъм, ксенофобия и свързаните с тях прояви на нетърпимост: Тази тематична област трябва да бъде включена в многогодишната рамка, както е предвидено в член 5, параграф 2, буква б) от самия Регламент. Случаите на расизъм, ксенофобия и други прояви на нетърпимост продължават да се увеличават в ЕС както в интернет мрежата, така и в реалния свят. Борбата срещу тероризма и радикализацията провокира нарастващи предизвикателства и в областта на миграцията. ЕС използва обща рамка за борба срещу расизма и ксенофобията ⁶⁰, която се следи отблизо от Комисията. Въз основа на резултатите от първия годишен колоквиум относно основните права, организиран от Комисията, беше изготвен списък с действия за борба срещу престъпленията от омраза и езика на омразата и за насърчаването на приобщаваща толерантност в ЕС ⁶¹. По време на колоквиума беше подчертана липсата на надеждни и съпоставими данни за престъпленията от омраза. Ето защо е важно Агенцията да насочи работата си към предоставянето на помощ на държавите членки, за да могат те да постигнат напредък в тази област, в това число и като се разработи обща методика за регистриране на престъпленията от омраза. Агенцията трябва да работи в тази насока в сътрудничество с Евростат. Освен това ще бъде важно Агенцията редовно да повтаря своите широкомащабни изследвания, като посветеното на аписемитизма, за да бъдат установени тенденциите, както и да разработи масив от данни, свързани с омразата към мюсюлманите, и отделен масив от данни за ксенофобията в контекста на миграцията.

⁵⁸ <http://fra.europa.eu/en/theme/asylum-migration-borders>.

⁵⁹ <http://fra.europa.eu/en/theme/asylum-migration-borders/overviews>.

⁶⁰ Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 г. относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право (ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55).

⁶¹ http://ec.europa.eu/justice/events/colloquium-fundamental-rights-2015/files/fundamental_rights_colloquium_conclusions_bg.pdf.

- Права на детето: Утвърждаването и защитата на правата на детето са заложили в Хартата на основните права на ЕС и са приоритет за ЕС. Голяма част от работата на Агенцията по многогодишната рамка за периода 2013—2017 г. беше съсредоточена именно в тази основна сфера на дейност. Агенцията публикува множество изследвания върху правата на детето, които са от значение и за редица други области на политиката, като убежище и миграция, социално приобщаване, правосъдие, недискриминация, расизъм и ксенофобия, насилие срещу деца, защита на децата и благосъстояние на децата⁶². Комисията организира годишен европейски форум за правата на детето⁶³ и наскоро предприе стъпки в областта на системите за защита на детето⁶⁴ и децата мигранти⁶⁵. Съсредоточените върху правата на децата научни изследвания и данни са от съществено значение за подкрепата и предоставянето на информация на ЕС и националните инициативи. Важно е правата на детето да продължат да бъдат основна сфера на дейност за Агенцията за периода 2018—2022 г., за да може тя да продължи да събира данни и да следи напредъка и тенденциите с течение на времето по въпроси като съобразеността с правата на детето правосъдие и децата в уязвимо положение, чрез което да приложи на практика разработените от Агенцията показатели за правата на детето. Това беше силно подкрепено от управителния съвет на Агенцията.

- Интеграция и социално приобщаване на ромите: Интеграцията на ромите е недвусмислен приоритет за ЕС. Съгласно „Рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г.“ от Агенцията се иска да събира данни за положението на ромите във всички държави членки по отношение на достъпа до заетост, образование, здравеопазване и жилище, както и да работи с държавите членки по разработването на методи за мониторинг, въз основа на който да се направи съпоставителен анализ на положението на ромите в цяла Европа. През последните години Агенцията натрупа опит в събирането на данни по въпроси, свързани с ромите, както се вижда от докладите ѝ, посветени на положението на ромите в 11 държави членки, положението на гражданите на ЕС от ромски произход, които се преместват в други държави — членки на ЕС, и се установяват в тях, и изследването на положението на малцинствата и дискриминацията в ЕС⁶⁶. Заинтересованите страни призоваха за запазване на ромите като основен тематичен приоритет, което е видно от резултатите от проведената от Агенцията обществена консултация. Това беше подкрепено категорично и от управителния съвет на Агенцията. Поради това Агенцията трябва да продължи своите усилия за предоставяне на данни за всички държави членки, които да се основават също на набора от показатели за интеграцията на ромите, който предстои да бъде разработен от Агенцията като допълнение към онлайн инструмента за докладване, разработен от Комисията. В този контекст е необходимо да се обърне по-голямо внимание на социалното приобщаване с оглед на важността на борбата срещу бедността и социалното изключване, която е определена като една от петте цели на ЕС в стратегията за растеж „Европа 2020“. Опитът на Агенцията в събирането на информация относно преживяното от ромите и другите малцинства и уязвими групи в процеса на социално приобщаване (например чрез проучвания като EU-MIDIS: изследване на малцинствата и дискриминацията в ЕС или проекти като SIMPS:

⁶² <http://fra.europa.eu/en/theme/rights-child>.

⁶³ http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/rights-child/european-forum/index_en.htm.

⁶⁴ http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/rights-child/protection-systems/index_en.htm.

⁶⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно актуалното състояние във връзка с изпълнението на приоритетните действия в рамките на Европейската програма за миграцията (COM(2016) 85 final и приложение 6 към него относно текущите дейности, които допринасят за защитата на деца мигранти).

⁶⁶ <http://fra.europa.eu/en/theme/roma>.

събиране на информация относно националните и регионалните/местните политики относно социалното приобщаване и участието на мигрантите в обществото) също може да е от полза за бъдещата работа на Агенцията, като например в контекста на предстоящото изследване на основните права или с оглед на приоритетите на ЕС, свързани с бъдещия европейски стълб на социалните права. Трябва да се търсят възможности за допълване и синергии с работата на други участници, например Eurofound и Евростат, като се засили съществуващото сътрудничество. Следва да се отбележи, че в проведената от Агенцията през 2015 г. обществена консултация заинтересованите страни призоваха за по-голямо внимание върху социалното приобщаване в многогодишната рамка на Агенцията, което се подкрепя и от управителния съвет на Агенцията в неговото становище относно следващата многогодишна рамка. Това беше поискано също така от Европейския парламент⁶⁷.

⁶⁷

Например Резолюция от 14 септември 2011 г. относно стратегията на ЕС за борба срещу бездомността, Доклад на докладчика за Препоръката на Европейския парламент относно проекторешението на Съвета за многогодишната рамка за периода 2013—2017 г.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за създаване на многогодишна рамка за Агенцията на Европейския съюз за основните права за периода 2018—2022 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 352 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент⁶⁸,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) За да може Агенцията на Европейския съюз за основните права („Агенцията“) да изпълнява своите задачи адекватно, на всеки пет години Съветът следва да приема многогодишна рамка, в която да бъдат определени тематичните области на работата на Агенцията в съответствие с Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета от 15 февруари 2007 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права⁶⁹.
- (2) Съветът прие първата многогодишна рамка с Решение 2008/203/ЕО от 28 февруари 2008 г. за изпълнение на Регламент (ЕО) № 168/2007 по отношение на приемането на многогодишна рамка за Агенцията на Европейския съюз за основните права за периода 2007—2012 г.⁷⁰ Съветът прие втората многогодишна рамка с Решение № 252/2013/ЕС от 11 март 2013 г. за създаване на многогодишна рамка за Агенцията на Европейския съюз за основните права за периода 2013—2017 г.⁷¹
- (3) Многогодишната рамка следва да включва разпоредби, с които да се осигури взаимно допълване с правомощията на другите органи, служби и агенции на Съюза, както и с тези на Съвета на Европа и на други международни организации, действащи в областта на основните права. Най-важните агенции и органи на Съюза във връзка с тази многогодишна рамка са Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), създадена с Регламент (ЕС) № 439/2010⁷², Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз (Frontex), създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004⁷³, Европейската мрежа

⁶⁸ ОВ С, г., стр. .

⁶⁹ ОВ L 53, 22.2.2007 г., стр. 1.

⁷⁰ ОВ L 63, 7.3.2008 г., стр. 14.

⁷¹ ОВ L 79, 21.3.2013 г., стр. 1.

⁷² ОВ L 132, 29.5.2010 г., стр. 11.

⁷³ ОВ L 349, 25.11.2004 г., стр. 1.

за миграцията, създадена с Решение 2008/381/ЕО на Съвета⁷⁴, Европейският институт за равенство между половете (EIGE), създаден с Регламент (ЕО) № 1922/2006⁷⁵, Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД), създаден с Регламент (ЕО) № 45/2001⁷⁶, Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA), създадена с Регламент (ЕО) № 460/2004⁷⁷, Европейското звено за съдебно сътрудничество (Евроюст), създадено с Решение 2002/187/ПВР на Съвета⁷⁸, Европейската полицейска служба (Европол), създадена с Решение 2009/371/ПВР на Съвета⁷⁹, Европейският полицейски колеж (CEPOL), създаден с Решение 2005/681/ПВР на Съвета⁸⁰, Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound), създадена с Регламент (ЕИО) № 1365/75⁸¹, и Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA), създадена с Регламент (ЕС) № 1077/2011⁸².

- (4) Тематичните области на работата на Агенцията следва да включват борбата срещу расизма, ксенофобията и свързаните с тях прояви на нетърпимост.
- (5) При изготвянето на настоящото предложение Комисията се консултира с управителния съвет на Агенцията и получи писмено становище на 1 март 2016 г. Допълнителна консултация с управителния съвет на Агенцията беше направена на заседанието му на 19—20 май 2016 г.
- (6) Агенцията може, по искане на Европейския парламент, Съвета или Комисията, да изпълнява задачи извън тематичните области, определени в многогодишната рамка, в съответствие с член 5, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 168/2007, ако нейните финансови и човешки ресурси позволяват това,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Многогодишна рамка

1. Създава се многогодишна рамка за Агенцията на Европейския съюз за основните права („Агенцията“) за периода 2018—2022 г.
2. В съответствие с член 3 от Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета Агенцията изпълнява задачите, определени в член 4, параграф 1 от Регламента, в посочените в член 2 от настоящото решение тематични области.

⁷⁴ ОВ L 131, 21.5.2008 г., стр. 7.

⁷⁵ ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 9.

⁷⁶ ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

⁷⁷ ОВ L 077, 13.3.2004 г., стр. 1.

⁷⁸ ОВ L 63, 6.3.2002 г., стр. 1.

⁷⁹ ОВ L 121, 15.5.2009 г., стр. 37.

⁸⁰ ОВ L 256, 1.10.2005 г., стр. 63.

⁸¹ ОВ L 139, 30.5.1975 г., стр. 1.

⁸² ОВ L 286, 1.11.2011 г., стр. 1.

Член 2

Тематични области

Указаните в член 1, параграф 2 тематични области са следните:

- а) достъп до правосъдие и жертви на престъпления;
- б) равенство и недискриминация;
- в) информационно общество, и по-специално — зачитане на личния живот и защита на личните данни;
- г) съдебно и полицейско сътрудничество;
- д) миграция, граници, убежище и интеграция на бежанците и мигрантите;
- е) расизъм, ксенофобия и свързаните с тях прояви на нетърпимост;
- ж) права на детето;
- з) интеграция и социално приобщаване на ромите.

Член 3

Взаимно допълване и сътрудничество с други органи

1. За изпълнението на многогодишната рамка Агенцията осигурява подходящо сътрудничество и координация със съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза, с държавите членки, с международните организации и с гражданското общество съгласно разпоредбите на членове 6, 7, 8 и 10 от Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета.

2. Агенцията разглежда въпросите, отнасящи се до дискриминацията, основана на пола, само като част от работата ѝ по общите въпроси на дискриминацията, посочени в член 2, буква б), и доколкото това е свързано с тази работа, като се има предвид, че Европейският институт за равенство между половете (EIGE)⁸³ отговаря за събирането на данни относно равенството между половете и дискриминацията, основана на пола. Агенцията и EIGE си сътрудничат в съответствие със Споразумението за сътрудничество от 22 ноември 2010 г.⁸⁴

3. Агенцията си сътрудничи с други органи, служби и агенции на Съюза, като Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound)⁸⁵ — в съответствие със Споразумението за сътрудничество от 8 октомври 2009 г.⁸⁶; с Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите — членки на Европейския съюз (Frontex)⁸⁷ — в съответствие със Споразумението за сътрудничество от 26 май 2010 г.⁸⁸; с Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO)⁸⁹ — в съответствие с Работното споразумение от 11 юни 2013 г.⁹⁰; и с Европейското звено за съдебно сътрудничество (Евроюст)⁹¹ — в съответствие с Меморандума за разбирателство от 3 ноември 2014 г.⁹²

⁸³ Създаден с Регламент (ЕО) № 1922/2006 (ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 9).

⁸⁴ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1257-FRA-EIGE-cooperation-agreement_EN.pdf.

⁸⁵ Създадена с Регламент (ЕИО) № 1365/75 (ОВ L 139, 30.5.1975 г., стр. 1).

⁸⁶ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1961-eurofound-fra-cooperation-agreement_EN.pdf.

⁸⁷ Създадена с Регламент (ЕО) № 2007/2004 (ОВ L 349, 25.11.2004 г., стр. 1).

⁸⁸ http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/891-Cooperation-Agreement-FRA-Frontex_en.pdf.

⁸⁹ Създадена с Регламент (ЕС) № 439/2010 (ОВ L 132, 29.5.2010 г., стр. 11).

⁹⁰ <http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-easo-cooperation-agreement-.pdf>.

⁹¹ Създадено с Решение 2002/187/ПВР на Съвета (ОВ L 63, 6.3.2002 г., стр. 1).

⁹² http://fra.europa.eu/sites/default/files/mou_fra_-_eurojust.pdf.

Освен това Агенцията си сътрудничи с Европейската полицейска служба (Европол)⁹³, Европейския полицейски колеж (CEPOL)⁹⁴, Европейската мрежа за миграцията⁹⁵ и Европейската агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA)⁹⁶ в съответствие с бъдещите споразумения за сътрудничество.

4. Агенцията изпълнява своите задачи във всички области, свързани със зачитането на личния живот и защитата на личните данни, за да съдейства на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и държавите членки с цел осигуряване на спазването на тези основни права и свободи на физическите лица от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза. При извършването на това Агенцията осигурява взаимното допълване с работата на Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД)⁹⁷, Европейския комитет по защита на данните, Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност (ENISA)⁹⁸ и Съвместния изследователски център (JRC) на Европейската комисия.

5. Агенцията координира дейностите си с тези на Съвета на Европа в съответствие с член 9 от Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета и с посоченото в този член Споразумение между Европейския съюз и Съвета на Европа за сътрудничество между Агенцията на Европейския съюз за основните права и Съвета на Европа⁹⁹.

Член 4 **Влизане в сила**

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от 1 януари 2018 година.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател

⁹³ Създадена с Решение 2009/371/ПВР на Съвета (ОВ L 121, 15.5.2009 г., стр. 37).
⁹⁴ Създаден с Решение 2005/681/ПВР на Съвета (ОВ L 256, 1.10.2005 г., стр. 63).
⁹⁵ Създадена с Решение 2008/381/ЕО на Съвета (ОВ L 131, 21.5.2008 г., стр. 7).
⁹⁶ Създадена с Регламент (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 286, 1.11.2011 г., стр. 1).
⁹⁷ Създаден с Регламент (ЕО) № 1922/2006 (ОВ L 403, 30.12.2006 г., стр. 9).
⁹⁸ Създадена с Регламент (ЕО) № 460/2004 (ОВ L 077, 13.3.2004 г., стр. 1).
⁹⁹ ОВ L 186, 15.7.2008 г., стр. 7.